

dromen vol verlangen
de dromen van een ziener op Patmos

drs. Peter Visser

Titel: dromen vol verlangen
Auteur: drs. Peter Visser
Foto boekomslag voorzijde: Dafna de Leeuw van Weenen

ISBN: 9789463865807

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

***“Aan hem die op de troon zit en aan het lam komen de dank,
de eer, de lof en de macht toe, tot in eeuwigheid”
(Openbaring 5:13)***

VOOR MIJN KLEINKINDEREN

Inhoudsopgave

Verantwoording	7
1. Wie was Johannes?	9
2. Het eiland Patmos	12
3. Dromen	16
4. Getallen en kleuren	19
5. Opdracht	23
6. Zeven brieven	29
7. De troonzaal	33
8. Een hemelse viering	37
9. De boekrol	42
10. Vier paarden	46
11. Mensen in de hemel	50
12. De verzegelden	54
13. Stilte	58
14. Vier bazuinen	62
15. Een onderaardse put	66
16. Vier engelen	69
17. Een geopende boekrol	72
18. Twee getuigen	75
19. De zevende bazuin	80
20. De vrouw en de draak	82
21. Twee beesten	87
22. De berg Sion	94
23. Drie engelen	97
24. De oogst	101
25. Zeven engelen	104
26. Zeven offerschalen	107
27. Het oordeel	113
28. Proclamatie en advies	119
29. Drie profiteurs	122
30. Een grote steen	125
31. Halleluja	127
32. De uitnodiging	129
33. De grote finale	132
34. De overwinnaar	136
35. De eerste afrekening	139
36. Een hemelse regering	144
37. De tweede afrekening	146
38. De derde afrekening	148
39. Herschepping	152
40. Het nieuwe Jeruzalem	155
Droomvlucht	161

Verantwoording

In het voorjaar van 2015 publiceerde ik een studieboek over het laatste Bijbelboek te weten de “Openbaring van Johannes” met als ondertitel: “vertrouwen en verlangen: hoop voor de toekomst”. Dit Bijbelboek is een boek vol hoop. Voor mensen van toen en voor mensen van nu.

Omdat de “Openbaring van Johannes” geen gemakkelijk te lezen en te begrijpen Bijbelboek is, geldt dat vrijwel zeker ook voor ieder (studie)boek over de “Openbaring van Johannes”.

Waar gaat het nu eigenlijk over? Wat betekenen al die – soms angstwekkende – dromen waarin wordt ingezoomd op gebeurtenissen die plaatsvinden in de hemel en op de aarde tot het moment van de wederkomst van Jezus?

Is het mogelijk de dromen in dit Bijbelboek op een eenvoudige en toegankelijke wijze uit te leggen ook aan minder “ervaren bijbellezers”? Aan jongeren?

Jongeren in de leeftijdsgroep vanaf ongeveer 14 jaar. Jongeren die vanuit huis, kerk en school al kennis hebben gemaakt met de soms bizarre verhalen in dit Bijbelboek. Jongeren die nieuwsgierig zijn naar de diepere betekenis.

Deze vraag heeft mij lang beziggehouden. Tenslotte heb ik het aangedurfd – een Bijbelverhaal – voor deze doelgroep te schrijven. Een Bijbelverhaal over de dromen van de ziener op Patmos zoals opgetekend in de “Openbaring van Johannes”.

Ik heb me bij het schrijven gehouden aan de letterlijke teksten van de verhalen in de dromen van Johannes zoals opgetekend in de Bijbel. Dit boek kan daarom gelezen worden zonder de Bijbelteksten steeds bij de hand te hebben. Bij het schrijven van namen heb ik de schrijfwijze van de Nieuwe Bijbelvertaling gevolgd.

Geloven is leven van en met de verhalen. De verhalen uit de Bijbel die ons steeds weer inspireren. Die ons moed geven. Die de hoop levend houden. Die ons verlangen naar gerechtigheid voeden. Die ons verlangen naar God en naar een betere wereld versterken en verdiepen. Verhalen die ons spiritueel aanspreken en bemoedigen en die ons leven zin en betekenis geven.

In al die verhalen zijn ook de verhalen, de dromen van en opgeschreven door Johannes in de “Openbaring van Johannes” belangrijk en moeten steeds weer opnieuw worden verteld.

De verhalen in de “Openbaring van Johannes” zijn spannende verhalen. Hoe ziet onze toekomst eruit? Waarmee krijgen wij in de reis van ons leven te maken? Hoe verloopt de strijd tussen de goede en de kwade machten die in de wereld en in ons leven werkzaam zijn?

De dieperliggende boodschap achter de dromen, de visioenen in de “Openbaring van Johannes” is de proclamatie – de aankondiging – van het koninkrijk van God. Gods koninkrijk is gekomen met en door het sterven van Jezus aan het kruis in Jeruzalem. Wij mogen toetreden tot dat koninkrijk omdat God voor ons heeft gekozen. Een koninkrijk dat zal worden voltooid als Jezus terugkomt op aarde. Een koninkrijk van liefde en van gerechtigheid.

Johannes verlangen was daarop gericht. Een verlangen dat gevoed werd door de boodschappen die Johannes van God en van Jezus ontving over dat koninkrijk en over de weg naar de voltooiing van de schepping.

De vestiging van het koninkrijk van God met de dood van Jezus betekent tegelijkertijd een bevrijding voor alle mensen die hun vertrouwen op God en op Jezus hebben gesteld. Bevrijding uit het “slavenhuis” van de zonde, uit de duistere machten van het kwaad. Kwaad dat in onze wereld en soms ook in ons eigen leven beestachtige of monsterachtige trekken kan krijgen of heeft gekregen, zoals in de dromen van Johannes.

Jezus heeft het kwaad overwonnen. Wij kunnen het kwaad overwinnen. Met de liefde waarmee God ons liefheeft.

De dromen van Johannes bevatten een Paasboodschap. Een boodschap van bevrijding, van uittocht. Dat is een boodschap van vreugde. Niet omdat het gaat om een leven straks in de hemel, maar omdat centraal staat onze bevrijding. In de “Openbaring van Johannes” gaat het over ons leven in het “hier en nu”. Wij zijn/worden als vrije mensen hersteld in onze roeping om priester te zijn in het koninkrijk van God.

Die boodschap is veel belangrijker dan de soms verschrikkelijke verhalen en beelden over de strijd op weg naar de voltooiing van Gods koninkrijk. Voor die strijd behoeven gelovigen niet bang te zijn.

Die vreugde heb ik op de boekomslog uitgebeeld in de foto van kinderen die vol vreugde en in spanning de handen in de lucht steken bij het zien van het nieuwe leven (het graan op de akker). Open handen vol verlangen om het nieuwe leven te ontvangen. Een leven in liefde.

Omdat “beeldtaal” soms nog belangrijker is dan “woordtaal” heb ik verschillende foto’s en/of afbeeldingen – gevonden op internet (nationaal en internationaal) – geplaatst om de verhalen te ondersteunen en te verlevendigen.

De meeste afbeeldingen zijn vrij van auteursrecht. Maar van enkele afbeeldingen was dat niet zeker omdat ik de echte bron niet heb kunnen traceren of omdat op de betreffende site geen beperkingen zijn vermeld ten aanzien van het gebruik (veelal sites met een opleidingskarakter of een site gericht op de verspreiding van het geloof).

Mocht ik iemand of een organisatie daarmee hebben benadeeld, dan bied ik op voorhand mijn excuses aan.

Op de site www.eindtijdinbeeld.nl komen afbeeldingen voor over de visioenen van Johannes. Deze afbeeldingen (zie pag. 37 (boekrol), 50, 55, 67, 71, 79, 104, 106, 130) mogen worden gebruikt onder vermelding van de naam van de betreffende site. Bij deze.

Mijn dank gaat uit naar allen die mij geïnspireerd hebben dit boek te schrijven. Bovenal komt de dank toe aan “Hem die op de troon zit en aan het lam”.

Peter Visser,
Middelharnis, september 2019

Wie was Johannes?

Johannes kennen we het beste als de apostel van Jezus.

In de Bijbel lezen we dat Johannes een oudere broer had. Die broer heette Jakobus. Zebedeüs was de vader van Johannes en Jakobus. In de Bijbel wordt nog vermeld dat Zebedeüs in totaal zeven zoons had.

We weten echter nauwelijks iets over de moeder van Johannes. Haar naam was Maria van Salomé. Ze heeft – zo lezen we in de Bijbel – slechts één keer met Jezus gesproken.

Johannes en Jacobus waren vissers in het bedrijf van hun vader. Toen zij in hun boot bezig waren de netten te herstellen waarmee de vissen worden gevangen, kwam Jezus voorbij. Jezus riep de beide broers: jullie moeten mij volgen! Dat deden Johannes en Jakobus. Zie lieten hun boot en hun vader in de steek en volgden Jezus.

Vanaf dat moment waren zij een leerling, een discipel van Jezus. Jezus had in totaal 12 leerlingen die met hem optrokken en hem overal volgden.

In de tijd van de Bijbel kregen kinderen in het algemeen een naam met een bepaalde betekenis. De naam Johannes betekent: “God is genadig”, dat wil zeggen: God is goed, God is liefde.

De naam Johannes komt bij ons ook veel voor. Denk maar eens aan jongensnamen als: Hans, Johan en John. Of aan meisjesnamen als: Johanna, Anne, Joan en Joke.

*op Patmos kocht ik
tijdens mijn bezoek
aan het eiland in
2004 deze ikoon met
de afbeelding van
Johannes*

*vroeger dacht men
dat Johannes er zo
uit zag*

Johannes kon het goed vinden met Jezus. Je zou kunnen zeggen: ze waren dikke vrienden. Als Jezus zich wel eens terugtrok om na te denken en te bidden, dan mocht Johannes vaak mee. Jezus hield van Johannes.

Johannes was iemand die graag leerde en daarom goed luisterde naar het onderwijs van Jezus. Johannes kon ook goed schrijven. Hij heeft bijvoorbeeld het “Evangelie van Johannes” geschreven. Johannes schreef ook brieven. Enkele van die brieven zijn in de Bijbel opgenomen.

In die brieven schrijft Johannes heel vaak over de liefde. Dat wij elkaar moeten liefhebben. Daarom wordt Johannes ook wel de apostel van de liefde genoemd. Daarmee heeft hij zijn naam “God is genadig, God is liefde” eer aangedaan.

Er staat in de Bijbel dat Johannes en zijn moeder aanwezig waren op de heuvel Golgota op het moment dat Jezus daar werd gekruisigd. Johannes schrijft in zijn evangelie dat ook Maria de moeder van Jezus bij de kruisiging aanwezig was. Jezus heeft toen hij aan het kruis hing tegen Johannes gezegd dat hij goed voor Maria moest zorgen. Tegen zijn moeder zei Jezus: je moet nu Johannes zien en behandelen alsof het je zoon is. Zo deden ze. Vanaf dat moment woonde Johannes bij Maria.

Na de dood van Jezus brak er een spannende tijd aan. De volgelingen van Jezus waren niet bij iedereen geliefd. Ze werden ook wel vervolgd omdat ze in Jezus geloofden. Voortdurend leefden ze in angst. Desondanks spraken ze met de mensen die ze tegenkwamen over Jezus. Zo groeide de nieuwe gemeente van Jezus in Israël en later ook buiten Israël.

Israël was in die tijd geen vrij land. De Romeinen hadden het land bezet. Dat gaf natuurlijk spanning. Er waren mensen die het liefst in opstand kwamen tegen de Romeinen. Zij zagen de Romeinen als de bezetters van het land. Maar niet iedereen durfde dat.

Het duurde nog tot het jaar 66 dat de Joden in opstand kwamen tegen de Romeinse bezetter. Er brak een oorlog uit. Die duurde tot het jaar 70. Toen werden de Joden verslagen. De Romeinen verwoestten de stad Jeruzalem, inclusief de tempel.

De Joden moesten onder dwang Jeruzalem verlaten en veel Joden werden verkocht als slaaf.

Wij weten niet hoe het in die tijd met Johannes en Maria is gegaan. Zijn ze gevlucht? Wij weten het niet. Wat we volgens de verhalen wel weten is dat Johannes en Maria zijn gaan wonen in het land dat nu Turkije heet. Naar alle waarschijnlijkheid woonden zij in de stad met de naam Efeze. Die stad bestaat nog steeds maar is niet meer dan een ruïne.

Vroeger heette dat land Klein-Azië. Johannes heeft daar nieuwe gemeenten gesticht. Johannes was als het ware de predikant, de dominee van die gemeenten.

Maar ook in Klein-Azië (Turkije) werden de volgelingen van Jezus regelmatig vervolgd. Mensen werden soms zo maar opgepakt door de Romeinse bezetter. Zo ook Johannes. Omdat hij de leider van de gemeenten was, werd Johannes door de bezetter gearresteerd en verbannen naar een klein eiland voor de kust van Turkije met de naam Patmos. Dat eiland behoort nu tot Griekenland. Het was een afstand van ongeveer 80 kilometer van de kust van Klein-Azië (Turkije) naar het eiland Patmos.

Wij weten het niet zeker, maar er zijn verhalen dat Johannes 18 maanden als gevangene heeft gewoond op het eiland Patmos. Veelal moesten gevangenen hard werken.

Vrijwel zeker was Johannes toen al een oude man en was hij vermoedelijk om deze reden vrijgesteld van dwangarbeid. Hij mocht in een grot wonen en hoefde geen slavenarbeid te verrichten.

Johannes werd op het eiland Patmos vergezeld door een jonge leerling. Deze jongen had de naam Prochorus.

Prochorus zorgde goed voor Johannes. Hij schreef alles op wat hij van Johannes moest opschrijven. Daarom kunnen wij nu nog steeds lezen wat Johannes allemaal op Patmos heeft gezien en gehoord. Want dat is vastgelegd in het laatste Bijbelboek: de "Openbaring van Johannes".

Op enig moment mocht Johannes van de Romeinse bezetter weer terugkeren naar huis. Johannes is opnieuw in de stad Efeze gaan wonen. Hij is vermoedelijk gestorven in het jaar 100. Johannes was toen ongeveer 120 jaar oud.

*volgens de verhalen is
Johannes in Efeze
begraven*

*toen ik in 2004 de ruïnes
van de stad Efeze
bezoekt, heb ik het graf
van Johannes gezien en
deze foto van het graf
gemaakt*

Nu weten we wat meer over Johannes, de evangelist. Johannes die het laatste boek van de Bijbel heeft geschreven. Met hulp van Prochorus.

In het volgende hoofdstuk zal ik eerst nog wat meer vertellen over het eiland Patmos.

Het eiland Patmos

Patmos is een rotsachtig eiland. Hoewel het eiland heel dicht bij de kust van Turkije ligt, behoort het tot Griekenland. Bij helder weer kun je hoog vanaf de rotsen op Patmos de kust van Turkije zien. Het is een afstand van 80 kilometer en met de boot duurt de oversteek ongeveer 4 uur.

op deze kaart zie je ook de namen van enkele steden in Turkije (vroeger Klein-Azië) waar Johannes leiding gaf aan de christelijke gemeenten die daar waren ontstaan

Het eiland Patmos is zo'n 15 kilometer lang en maar een paar kilometer breed. Tegenwoordig wonen er ongeveer 3.000 mensen op het eiland. Het eiland heeft de vorm van een hart (symbool van de liefde), zoals je kunt zien op de navolgende afbeelding.

het eiland Patmos met de plaats Chora als hoofdstad en Skala als havenplaats

de verblijfplaats van Johannes was gelegen iets ten noorden van Chora

in Skala kom je met de boot aan op het eiland

De watervoorziening op het eiland geeft vaak zorgen. Er valt niet veel regen. Het water wordt opgeslagen in putten.

De winters zijn koud. Toen Johannes op Patmos verbleef, was dat geen fijn oord om er te wonen. Vluchten van het eiland was onmogelijk.

Zoals ik al in het vorige hoofdstuk heb verteld, had Johannes een leerling als hulp. Een jongen met de naam Prochorus. Dit weten we niet uit de Bijbel maar uit een boek met de naam "Handelingen van Johannes". Dat boek is echter pas veel later – na de dood van Johannes – geschreven en is niet in de Bijbel opgenomen.

Op de plaats waar Johannes in een grot zou hebben gewoond, is een kerk gebouwd. Boven de ingang van het gebouw hangt een afbeelding van Johannes met Prochorus (zie de foto hieronder die ik maakte toen ik in 2004 de grot van Johannes bezocht). De grot is een bedevaartsoord geworden en wordt jaarlijks door duizenden mensen bezocht.

Johannes krijgt in dromen een boodschap van God en hij vertelt dan die boodschap aan Prochorus die het moet opschrijven. Alles wat Johannes heeft gehoord en gezien, is door Prochorus opgeschreven in een lange brief. Die brief is in de Bijbel opgenomen als het laatste Bijbelboek met de naam: "Openbaring van Johannes".

Je kunt de grot van Johannes op Patmos iedere dag bezoeken. Je kunt er een kerkdienst bijwonen. Of gewoon even zitten en nadenken over hoe Johannes daar gewoond en geleefd heeft.

We weten natuurlijk niet echt zeker of dit inderdaad de grot is geweest waar Johannes heeft geleefd.

De grot van Johannes ziet er als volgt uit (foto gemaakt tijdens mijn bezoek aan de grot in 2008):

(de ruimte achter het hekje was de slaapplek van Johannes)

Het was natuurlijk best een hard bestaan voor Johannes op het eiland Patmos. Hij was een gevangene. Hij was niet vrij en kon niet overal naar toe. Hij miste zijn mede-gelovigen in Turkije. Hij maakte zich uiteraard zorgen over hoe het met hen ging.

Alle dagen zal hij gedacht hebben aan de mensen die aan zijn zorgen waren toevertrouwd. Hij zal vast uren op het strand hebben gezeten of gestaan om te kijken naar de verte, naar de kustlijn van Turkije. Maar hij kon niets doen. Alleen maar veel aan zijn broeders en zusters in het geloof denken en voor hen bidden. Zijn hart was vol verlangen naar de mensen waar hij geen contact mee kon hebben.

De zee scheidde Johannes van zijn broeders en zusters in Turkije. Voor Johannes stond de zee daarom symbool voor de afstand tussen hem en de gemeenten. Johannes zal vast niet van de zee hebben gehouden.

Voor de mensen in die tijd was de zee ook de woonplaats van allerlei boze machten. De zee riep angst op. Als het stormde of de zee was onrustig, werd de angst alleen maar groter. Als er in de "Openbaring van Johannes" over "de zee" wordt gesproken, is dat dan ook meestal niet positief.

Johannes had dus veel tijd om na te denken. Denken aan de tijd dat hij met Jezus mocht omgaan. Maar ook aan al die droevige gebeurtenissen. De dood van Jezus aan het kruis. Zijn opstanding. Zijn hemelvaart. De verwoesting van de tempel in Jeruzalem. De verwoesting van de stad Jeruzalem. Door al dat denken begon hij het allemaal steeds beter te begrijpen. Waarom Jezus was gestorven. Waarom hij uit de dood was opgestaan. Waarom Jezus was opgevaren naar de hemel en waarom de Trooster, de Heilige Geest was gezonden. Voor alle mensen. Johannes werd een wijs mens. Met een groot inzicht.

Het hart van Johannes was niet alleen vol van verlangen naar zijn mede-gelovigen in Turkije. Hij verlangde er ook naar dat God een einde zou maken aan al het kwaad in de wereld. De oorlogen. De martelingen. Het geweld. Ziekte en

dood. Hij verlangde ernaar dat mensen in liefde met elkaar omgaan. Dat de liefde in het leven van mensen altijd centraal staat.

Johannes zal op Patmos ook veel met God hebben gepraat. Veel hebben gebeden.

Maar God zelf heeft ook contact opgenomen met Johannes. Meestal gebeurde dat in een droom. Dan vertelde God aan Johannes dat de liefde zal overwinnen. Dat het kwaad definitief vernietigd zal worden. Dat de mensen die in God en Jezus geloven niet bang hoeven te zijn. Dat ze mogen vertrouwen dat God voor hen zal zorgen.

In die dromen ontving Johannes dus boodschappen van hoop. Door dat allemaal op te schrijven kon Johannes die hoop doorgeven aan de mensen in Turkije. En via Turkije aan alle mensen op de aarde. Toen en nu nog steeds.

Daarom is het Bijbelboek de “Openbaring van Johannes” een boek vol hoop.

God heeft aan Johannes in dromen laten zien wat er allemaal nog moet gebeuren voordat het kwaad definitief zal zijn uitgeroeid. Johannes heeft dus veel “gezien”. Daarom wordt Johannes ook wel “Johannes de Ziener” genoemd.

Maar hoe moeten we ons dat nu voorstellen? God die in dromen aan Johannes vertelt en laat zien wat er allemaal nog moet gebeuren voordat de liefde overal en wereldwijd centraal zal staan in het leven van de mensen.

Daarom is het belangrijk om nu eerst aandacht te besteden aan de betekenis van “dromen”.

Daarover gaat het volgende hoofdstuk.

*gebouwencomplex
met kerk gebouwd
op de grot waar
Johannes volgens de
overlevering
tijdens zijn verblijf op
Patmos zou hebben
gewoond*

3

Dromen

Dromen doe je meestal als je slaapt. Maar je kunt ook gewoon overdag zo in gedachten zijn dat je gaat dromen. Dagdromen noemen we dat.

Soms weet je nog precies wat je 's nachts gedroomd hebt. Maar vaak ben je de droom vergeten als je 's morgens wakker wordt.

In dromen komen gebeurtenissen voor alsof ze echt zijn. Je beleeft het echt. Je kunt tijdens een droom ruiken en voelen. Soms gaan dromen ook over vreemde of nare dingen. Je ziet dan enge beesten of misschien wel een spook. Je kunt wel eens angstig wakker worden. Als je weer helemaal wakker bent, ben je blij dat het maar een droom was.

Soms gaan dromen over wat je die dag hebt meegemaakt. Maar het kan ook voorkomen dat je droomt over dingen die al langer geleden hebben plaatsgevonden of die je binnenkort zult meemaken.

Soms heb je na een droom ineens nieuwe ideeën over hoe je een probleem moet aanpakken.

Maar vaak weten we niet meer wat we gedroomd hebben. Of we begrijpen de betekenis van de droom niet.

Zo droomt Johannes tijdens zijn verblijf op Patmos over dingen die in het verleden gebeurd zijn. Maar zo maar ineens “ziet” hij in zijn dromen dingen die nog moeten gebeuren (in de toekomst) of dingen die op dat moment gebeuren (in het heden). Het verleden, het heden en de toekomst kunnen in dromen door elkaar lopen. Dat gebeurt ook in de dromen van Johannes. Daarom zijn die dromen wel eens moeilijk te volgen. Het lijkt dan wel alsof er geen systeem – geen logische volgorde – in zit.

In de Bijbel staan verschillende verhalen over dromen. Meestal gaan die dromen over de toekomst. Over wat er nog gaat gebeuren in de wereld.

Denk maar eens aan de dromen van Jozef. Jozef droomde dat de graanschoven op het land (die symbool staan voor zijn broers) om hem heen kwamen staan en voor hem bogen. Later hebben de broers inderdaad voor Jozef geknield toen hij onderkoning in Egypte was geworden.

Daarom is het goed om dromen niet af te doen met de woorden: het zijn maar dromen. Soms bevatten dromen een boodschap. Een boodschap van God.

Johannes zal op Patmos ook veel gedroomd hebben. Over de tijd dat hij met Jezus mocht optrekken. Over zijn mede-gelovigen in Turkije. Maar dan ineens hoort hij in een droom de stem van God. God gebruikt de dromen van Johannes om aan Johannes een boodschap door te geven. Johannes krijgt een opdracht. Alles wat God hem in de droom vertelt of laat zien over wat er nog in de wereld gaat gebeuren, moet Johannes opschrijven in een brief en Johannes moet die brief laten voorlezen in alle christelijke gemeenten in Turkije. Zodat alle mensen het kunnen horen en nalezen. De mensen van toen in Turkije en wij nu in onze tijd.

Als God in de Bijbel in een droom spreekt, noemen we dat vaak een “visioen”. Een visioen bevat een boodschap van God.

Een visioen waarin God iets laat zien of vertelt over de toekomst noemen we ook wel een “openbaring”. Daarom heet het laatste Bijbelboek: de “Openbaring van Johannes”.

Eigenlijk is die naam niet goed. Want het gaat om een openbaring van Jezus aan Johannes. Het is Jezus die in de naam van God aan Johannes een opdracht geeft.

Maar daarover gaat het in hoofdstuk 5.

In het Bijbelboek Numeri spreekt God de woorden: aan de profeten maak Ik Mij in visioenen bekend en Ik spreek tot hen in dromen. God spreekt tot Johannes in visioenen, in dromen. In dit boek worden de begrippen “droom” en “visioen” daarom door elkaar gebruikt.

Het bijzondere van Bijbelse visioenen is dat God werkt met en spreekt in beelden zoals bijvoorbeeld in de droom van Jozef (de broers van Jozef worden uitgebeeld als buigende graanschoven). In de “Openbaring van Johannes” laat God aan Johannes beelden zien van bijvoorbeeld een angstaanjagende draak. Beelden die net als de graanschoven in de droom van Jozef uitleg nodig hebben.

In zo’n visioen kan Johannes gewoon horen, zien, spreken, luisteren en ruiken alsof het allemaal echt is.

Soms gebruikt God ook bijzondere dieren om een boodschap door te geven (bijvoorbeeld een slang of een schorpioen). Maar het gaat dan niet om de dieren zelf. Steeds worden we uitgedaagd te zoeken naar de boodschap, naar de bedoeling. Wat wil God ons duidelijk maken?

We moeten ons natuurlijk niet bang laten maken door de verhalen in de “Openbaring van Johannes”. Het gaat niet om de letterlijke verhalen. Het gaat om de boodschap in en achter al die verhalen. Dat is een boodschap van hoop en liefde.

God houdt van de mensen en God wil dat het de mensen goed gaat. Daarom geeft God de mensen hoop. Er komt een keer vrede. Er komt een keer een einde